

NTLs innspill til budsjett høring i Utdannings- og forskningskomiteen:

Oppgradering og vedlikehold av bygg i universitets- og høyskolesektoren:

(Kap 275. post 45 i budsjettforslag for Kunnskapsdepartementet)

Under kap 275. post 45 i budsjettforslaget for Kunnskapsdepartementet foreslår Solbergregjeringen å avvikle oppgraderingsordningen for læringsareal.

Begrunnelsen er at de ønsker å prioritere andre budsjettformål. Fram til 2020 omfattet denne posten midler til investeringer i utstyr og vedlikehold i hele sektoren, og i 2021 ble midler til oppgraderingsordningen også flyttet til denne posten som da var på om lag 130 millioner kroner.

Dette budsjettkuttet går ikke kun utover de store universitetene, men hele UH-sektoren mister nå muligheten til å søke støtte til vedlikehold og oppgradering av læringsareal. Det er svært uheldig for institusjonene, men selvsagt også for studentene.

NTL ber om at avviklingen av oppgraderingsordningen reverseres i Støre-regjeringens tilleggspolisjon.

Forvaltning av universitetsbygg:

Regjeringen bør videreføre ordningen med at dagens selvforvaltende institusjoner i universitets- og høyskolesektoren fortsatt skal eie og forvalte egne eiendommer og bygningsmasse. NTL er motstander av at modellen med selvforvaltende bygg avvikles, og ansvar for alle bygg i sektoren overføres til Statsbygg. NTLs syn fikk flertall i Stortinget i forrige periode.

Til tross for dette la den avgående regjeringen i vinter fram forslag (ref. Prop. 79 S (2020-2021)) om at det nye Livsvitenskapsbygget ved UiO skulle innlemmes i ordningen. Dette forslaget fikk tilslutning i Stortinget, jf Innst. 233 S (2020-2021). Vedtaket innebærer at Statsbygg skal overta som forvalter og utleier av bygget og inngå avtale om kostnadsdekkende husleie med UiO og Helse Sør-Øst, som etter planen skal disponere en del av bygget. Vedtaket vil medføre betydelige merkostnader for UiO og staten i forhold til den opprinnelige forutsatte ordningen med overtakelse av bygget som del av den selvforvaltende porteføljen til UiO.

NTL ber om at beslutningen om å innlemme det nye Livsvitenskapsbygget ved UiO i statens husleiemodell reverseres.

Studiestøtte (Programområde 2410 i Kunnskapsdepartementets budsjettforslag)

Studiestøtten er ikke nevnt i regjeringens forslag til statsbudsjett. Prisene i samfunnet har økt mer enn på lenge, spesielt knyttet til bolig. Dette påvirker leiemarkedet, hvor de fleste studenter skaffer seg bolig. Strømpris og økt kjerneinflasjon påvirker også studentene mer enn for eksempel vanlige lønnsinntakere. Studenter er helt avhengig av støtten de får fra Lånekassen, eventuelt at de klarer å skaffe seg en deltidsjobb. De deltidsjobbene som studenter ofte har (innenfor salg- og service) har vært hardt rammet av pandemien. Det har vært veldig mange permitteringer og deltidsansatte som har blitt oppsagt. Mange studenter har nå både mindre penger og mindre oppsparte midler til å møte de

økte prisene i samfunnet.

NTL ber om at regjeringen i tilleggsproposisjonen prioriterer å øke studiestøtten til 1,5 x grunnbeløpet i Folketrygden.

Studentboliger og studentvelferd

(kap. 270 post 75 i Kunnskapsdepartementets budsjettforslag)

NTL mener det må bygges flere studentboliger i regi av studentsamskipnadene. Det legges opp til bygging av 1650 hybelenheter for studentene i 2022. Mange har ikke gode nok steder å bo og må bruke store summer hver måned til å betale dyr leie på det private leiemarkedet. Det er tillegg lagt opp til at det skal bli mange flere studenter i årene som kommer. Det trengs et takskifte i bygging av studentboliger slik at flere får tilgang til rimelig bolig med god bokvalitet.

NTL ber om at regjeringen i tilleggsproposisjonen øker bevilgningene til studentsamskipnadenes bygging av studentboliger på en slik måte at det kan bygges minimum 3000 studentboliger i året.

Studentsamskipnadene og studenters psykiske helse

Kap. 270 post 74 om studentvelferd i Kunnskapsdepartementets budsjettforslag: SHot-undersøkelsen viser at studenter sliter mer og mer psykisk. Dette var et problem før koronapandemien, men pandemien har eskalert denne problematikken og er noe som vil påvirke studentene i mange år fremover. Det trengs derfor et krafttak med gratis lavterskel psykologhjelp til studenter. NTL kan ikke se at det er lagt opp til dette krafttaket i forslaget til statsbudsjett for 2022, og ber om at dette adresseres i Tilleggsproposisjonen.

NTL ber om at budsjettposten økes.

Gratisprinsippet i høyere utdanning

Sju dager etter Stortingsvalget la regjeringen ut en pressemelding om ny egenbetalingsforskrift for universiteter og høyskoler som lar institusjonene kreve egenbetaling fra etter- og videreutdanningsstudenter. Forskriften trer i kraft ved årsskiftet. Dette betyr at de som har god økonomi eller en arbeidsgiver med evne og vilje til å betale for seg, får flest utdanningstilbud.

NTL mener at det bør være lik rett til utdanning og ber derfor om at denne forskriften vurderes på nytt.

Basisfinansiering til forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler

I forslag til statsbudsjett for 2022 fremheves bidrag til forskning i EU – men man sikrer mest forskning også i Norge gjennom økte basisbevillinger til forskningsinstituttene og grunnbevilgninger til universitetene. Uavhengig forskning, gjerne anvendt forskning på høyt nivå, er et av Norges fremste bidrag til verden fremover.

Den resultatbaserte finansieringen til universiteter og høyskoler har ikke bidratt til økt kvalitet. Kvantitative indikatorer gjenspeiler ikke kompleksiteten i virksomhetenes samfunnsoppdrag og fører til for stort fokus på det som gir

økonomisk belønning framfor virksomhetenes egne langsiktige prioriteringer. Den resultatbaserte finanseringen må reduseres frem til hele finansieringssystemet er gjennomgått og endret.

Instituttsektoren står for en betydelig del av forskningsaktiviteten i Norge. Denne aktiviteten skjer i form av eksternt finansierte oppdrag og forskningsprosjekter og er preget av høy grad av konkurranse. For å sikre kvalitet i forskningen er det nødvendig med en viss forutsigbarhet i finanseringen, der grunnbevilgningen til instituttene utgjør bærebjelken.

NTL ber om at en større del av finanseringen til universiteter, høyskoler samt forskningsinstitutter gis som basisbevilgninger.